

Günbatımına Övgüler

Hasibe Çerko

İÇİNDEKİLER

Güvercin Yangınları / 9
Ölümsüz Bir Gülümseyiş 1 / 14
Ölümsüz Bir Gülümseyiş 2 / 17
Koza / 22
Kapalı Mevsim / 26
İçimdeki Çöl Esintisi / 30
Büyülü Geniş Açıklık / 34
Hüzün Işıkları / 42
Günbatımına Övgüler / 45
Eski Dünya / 50
Beyaz Kıyılara Bu Şarkı / 55
Ayazda Bir Kır / 60
Acı Yeşil / 62
Gölge Kristalleri / 66
Kuzeyin Çağrısı / 72
Doğayla Sade Bir Konuşma / 76

*Bu yabanıl gnbatımlarını en derin ve naçiz
duygularımla, eşsiz yazar, Türk öyküsünün yetkin büyücüsü,
ustam ve dostum
Rasim Özdenören'e ithaf ediyorum
H.Ç.*

GÜVERCİN YANGINLARI

Travnik: İçersinden ateşlenen, dopdolu, neredeyse kendini yakacak bir fırtınayla kamburlaşmış göğün gümüşsü ıslak dalgaları, dünyanın ikiye katlanmasındaki çemberin yeniden kapanışını yakalamış, geçmişin ve geleceğin apaçıklığına rağmen duyusal olmayan toprağına bürünmüş, incecik görünümlü köpüklerinin ucunda birkaç ak güvercini tutuyor. Uzaklığın burcu burcu kokusu çok yakınmış gibi hissediliyor; kanatlar biliyorlar uzaklığı. Yeryüzü tarlaları suskun, titriyor eski bir titreyişle.

Hava ve dünya serinliyor. Duyulmadık bir hışırtı. Kalenin somut atmosferini saran o ıssız baharın, açılıyor yüzü.

Erişilemez saflık imgesine hasredilmiş bir ülkenin çizgileri ürperiyor ve çiçeklenişin ağırlığını taşıyor ülke, hüznü. Öyle bir hüznü ki, yeryüzünde başka her yer onun yaratmasından geriye kalandır belki de.

Şimdi biliyorum artık, bu kalede gördüğüm ak güvercinin uçma hareketi sürekli bir olmuş olana, gelecek zamanlardaki en tatlı, en hafif ama yerinden edilemez manzaraya yönelikti.

Güvercin! Bütün bu kentlerin üzerindeki ürperiş olan o bakış, gölgesi sırlarla dolu o yüz sana mı aitti yoksa?

İçimi yakan uçsuz bucaksız körpe aydınlık, - gerçekliği şefkatle soluyarak sarmalayan ve göğü her yönden kuşatan - senin bakışından mı ileri geliyordu?

Tarif edilemez sert ateşten yontulmuş bir biçim miydin?

Tanrı'nın uçurumunun en derin ve en karanlık zemininde mi uyanırdı kanın, ölümcül tutku tohumları taşıyan?

Evrenin en uzaktaki karanlığı içinde ak gözyaşlarından toplanmış denizden mi geliyordu böylesi ak küller?

Varoluşun her ikiye katlanışının, adların nesnelere ayrılıp öteye yerleştirilmesinin esrikliğinden kurtulup yepyeni - adların yıldızlar gibi parıldayıp solgunlaştığı - bir varlık düzleminde, nesnelere gerçek adlarıyla birleşerek yüceldiği o kutsal toprak-

larda huzura kavuşmak mıydı bütün arzun?

Böyle bir aşma ve inkâr eylemine son bir doğuş uğruna, akşamın son bir kızılığına erişme uğruna mı katlanılırdı? Yalnızca bu uğurda mı kurban edilirdi varolan ve onca biçimlenmiş dünyanın görkemli yüzeyi?

Dünyanın sahillerinden yükselen sonsuzluğun sesiydin de zavallı kalbimin dilinde filizlenmek için mi sarıyordun beni? Dünyanın nöbetini tutmam ve sılaya dönüş için kaçınılmaz bir son ölüme, en imkânsızdan daha da imkânsız bir sona hazır olmam için mi baştan çıkartıyordun?

Demek bir insanın ruhundan daha büyük bu hazır oluş eylemine bensiz ulaşmayı istemiyordun artık. Oysa sevgili! Bu kentin hisar taşlarına geceleri kendi ak kanını süren o muhteşem varlığına yüz çeviremezdi aşk. Hayır, aslında hiçbir zaman yüz çevirmemişti.

Sevecen bir el, ta yıldızlar katmanının üstüne fırlatmıştı seni dalgaları sonsuz bir kaynağın sularına kanman ve ebedî huzura kavuşman için.

Sen ki sürekli bir gerçekleşmeyle özlü doyumunu tatmış olmandın. Hâlbuki ben nice korkunç ormanlarda; taşların arasındaki sarp patikalardan geçerken yaralanmış, kaygılı ve ürkek, yanına düşüyordum. Ama senin bana verdiğin o güven duygusu yok ediyordu bütün meşum seslerle çizgileri.

Gene yanındayım ve ölümsüz gülümseyişinle kucaklıyorsun beni. Güç veriyor fisiltin umutsuz yaşamıma fakat bilmiyordum neredeyse; ilk alçalmadaki tertemiz havası tamamıyla kaleyi dolduran gönüldün sen, ışıktan ağızdın. Sözsüzlükte söz olacak bir sesin bütün dillerdeki yankısıydın. Çünkü bir su gibiydi kanatlarının akışı. Sanki okunaksız ve anlaşılmaz bir dilin dil ötesine, beni kederlere salan mekânsızlığına açılıyordun. Öyle saydamdı ki ağzın, gölgeleri kamaştırıp canlandırıyor, sonra ıslıl ıslıl çözüyordu onları. Parıltılarla bezenmiş resim somutluğundaki manzarayı genişledikçe genişleyen bağrında saklayıp açıyordun.

Adlar, lalelerin tomurcuktan fişkırması gibi yarılan siyah diplerde ışıyordu. Ve ışıyarak yüzeye çıkıyordu. Kim bilir insan

kendi göğsünün derinliklerinde yatan sesler âlemine kalbi böyle çarparken erişirdi.

Ah, yeniden doğuş alevini gene kendi çekirdeklğini doldurup büyülten can! Dokunulamaz, girilemez ülkelerin üzerinde kanat çırpan sevgili!

Hatırlıyorum, yaratmanın acısıyla daha büyük bir varlık toprağına yükseldiğın yerde o alev incilerini avuçlarında tutmuştun. Avucunda tuttuğın o şey, ipek ipliğinden örülü o sıcak soluklar bakışlarıyla uyanıyor ve imgelerden yana zengin biçiminin özünü oluşturunyordu.

Senin kristal tarlalarında akla sığmaz dönüşümlere namzet özlerin kuyuları saklanmıştı. Kuyuların büyüğü ıslaklığı sendeki oluşumların bütün zamanlara ait şekillenmelerinin, söz, olay, güzellik ve hikmetin tek ve parlak bir kavrayışta birleşmelerinin, on binlerce parçalanmışlık ve köksüzleşme hâlinin, sahilsiz parıltılara karışma hâlinin mahmurluğu çaresiz kederlere salıyordu beni.

Şimdi kalenin taşlarına içimde sen varken, seninle sırlı-sıklamken dokunabiliyorum. Ve sınırlar her yönden açıldı bile. İnsanların gitgide artan görüntüleri ve sesleriyle temelinde dek dünyevi olmasına rağmen kale, dünyevi zamandan koştun: dünyevi niteliklerini barındırmakla birlikte her türlü dünyeviliğın altında ve derinliklerinde kaynayan esrarengiz pınara doğru kayıyordu. Zamana ait olmayanın içersine yerleşmek üzere dalga dalga köpüklenmekteydi. Rengârenk giysileriyle köpüklere bürünmüş insanlar uzaklaşıyordu, çocuklar ve kuşların cıvıltıları uzaklaştıkça eriyor veya duyulmadık billurlukta bir sesler uzamına dönüşüyordu.

Göğü sarsan şu gümüş esinti senin kanatlarının taklalanıp duran ve sıçrayan uğultularıydı.

İçimde serpillmeye başlayan bu tomurcuklar da bana açtığın evrenlerin uyum düzenlerini haber veriyordu, biçim düzenleriyle ve tatlılıklarla benliğimi doldurmaktaydı.

Müziğın ışıktan kanallarını eşsiz ağzınla kalbime akıtıp çemberler çizerek doğuya doğru kanat çırptıydın.

Meleğiydin sen doğuların, sevgilisiydin mekânların.

Ah, nasıl yalnız bıraktı beni huzur veren serinliğin. Bilirsin, hasretini çekeceğim bir şey yok. Hiç olmadı ve hiç olmayacak. Yalnızım, yorgun, ölçsüz tutkuyla seni yaşamaktan. Burada sessizlik var, otlar kıpırdamıyor kale çevresinde - rüzgarının soluğu dışında.

Nemli, arı, öyle yoğun ve hafif bir serinlikle mekâna yayılıyor ki, bu kentin kar güvercinleri onca yakın ve yüksek saydam hafifliğini artırıp daha saf kılamazlar seni.

Çiçeksiz çiçekler can atıyor senin toprağında bir gölge olarak bağlanıp filizlenmek için. Bu yüzden bıçak sırtı yarılmalarla buzun altından dışarı çıkıyormuş gibi donuk, isyankar, buna rağmen ruhun damlaları gibi hoş, pırıltılı bir taşkınlık içindeler.

Sen ki, acılarla kurulmuş kapalı yurtsun, her bir çiçeğin yeri ellerle kazılı olduğundan gene ellerle örtülmesini talep etmekte zorlayıcısın ama asla esirgemiyorsun ölümsüz gülümseyişini.

Oy! Güvercin! Sıcak gözyaşlarının enginlerdeki yataklarından kalkmış da nereye havalanırsın böyle?

Denilebilir ki; bilinmez eski ağacın kökündeki arı süttten yapılmış bulutsun, yabanıl, beni sessizce çepeçevre saran, soluğuyla okşayıp kendine dönüştüren, yepyeni bir benliğe.

Her defasında dirilmen senin zorunluluk oluşundan. Yüreğim biliyor ve ta içeriden kuşatıyor seni, duru ve sonsuz dalgalarını.

Saf görünümünün bir rüya mekânına dönüştürdüğü bu kalede günüşiği

Vlanitsa ve Vlaşiç dağları arasında, - ortasından PlavaVoda (Göksu) nehri geçen - vadinin taptaze çimen kokusuyla ulaşıyordu bana.

Küçücük mahalle mescitleriyle kale arasındaki açıklıkta, kavak uçlarında güvercinler tuhaf, ani bir esinti gibi boşanıyor, akkor rengi kabartıları döne döne uzanıyordu dağların zirvelerine.

Hiç durulmayan yağmur kentin içini ve yamaçları ışığa bulamış; zümrüt yeşili vadiyi, koruları, dağları aşırıp gidiyor. Dağ-

ların arasına kurulmuş evleri, kubbe ve minareleri incecik ısıltı tüllerleriyle bir gülümseyiş gibi sarmalıyor. Pul pul çıtırdıyor yerler.

Kale yolundaki taş köprüden geçerken eski bir ışığın acısı kesiyor dizlerimi. Taşların içersinde kök salmış yerleşik ve devingen güneş halkaları boyunca dağılıp sakince havalanan bu ışık, hatıraların taşıyıcısı bu altın halka, havada asılı duran saydamlık can veriyor kaleye. Bu taş köprüler ve duvarlar nehir kıyılarının bir parçası olup birlikte çağıldıyorlar suyla.

Güneyin en yüksek balkokuna bir dalgalanıp bir durulan güvercinleri takip ederek yürüyorum. Bazen lale salkımları biçiminde asılıp kalmış oluyorlar üstümde ve o yüzen birkaç kanat göğe yükselen yüce servinin tepelerini sarsıyor. Küçücükler ama birlikte konmaları ağırlık oluşturuyor dallarda.

Etrafta çınlayan çocuk sesleri birdenbire kesiliyor mu? Ortalık aniden sessizleşiyor gene. İri çakıllı alana uzatılmış birkaç ahşap sıraya dalgınlıkla baktığımı ve biraz oturmak isteyişimi hatırlıyorum. Nasıl muntazam bir doğallıkta, kenarlarından şarıl şarıl su akıtıyor.

Hatırlıyorum da sessizliği bölen uzaklığın ezgisi bülbül ötüşüyle ulaşıyordu bana: yağış sularının sertlikle karşılaştığı yerlerdeki sıçrayışını derinleştiren bir bülbül ötüşüyle. Bir de şu: sıraları gölgeleyecek biçimde öteki balkona taşmış canlı ağaç silsilesi hiçbir yankı bırakmaksızın sallanıyordu. Ağaçlarla sarmalanmış bambu odunundan çitler, lifli dokusuyla bu canlılıktan haber veriyordu ve taze yaprakların usaresindeki eski dünyaya ait ezgiyi titreşimlere döküyordu.

Yağmurun soyup çıplaklaştırdığı şu hayvansı ürperiş, balyalarından çözüc canlı çitler - gergince batırılmış kumlu çimenliğe - öyle duyarlı bir incelikteydi ki, bu duyarlıklar mı, yoksa bütün bir vadiyi örten gümüş rengindeki dünyevi sonsuzluğun içersinde ötelere akan bülbülün sesi miydi ciğerlerimi yakan, bilemiyorum.

ÖLÜMSÜZ BİR GÜLÜMSEYİŞ 1

Kendine yeten akışıyla bütün evreni devindiren mutluluğu gördüm bir gece, güzelliğin bedeninden her çevreye sıırsıklam, sınırsız buğularla işliyordu.

Mevsimlerin iç içe burçlar misali sokaklarda dolaştığı dikdörtgen biçimli kentteydik. Güzel taşlara boğulmuş evlerin sokaklarını bir altın kumsalında kayıyormuşum hissiyle katederek devasa bir binaya adım atmıştım. Adım atar atmaz da yabancı bakışlardan örülü duvar kuşatmıştı, belli belirsiz mermer oylumuş gözleriyle. Tedirginlik içersinde, gürültülü kalabalığı yarıp ilerlemeye uğraşıyordum. Yürünecek sakin bir mesafe var mıydı ki, her yerde varlardı.

Mermer zeminin loş ışığında dehşetle yalpalayan adımlarımın hedefi belirsizdi ve darmadağındım, kaçıp gizlenebileceğim, onun varlığını temelinden hissedebileceğim bir kuytu arıyordum.

Bunca soğuk, yabancı çehrenin arasındaki ben, baş eğdiğim tek gerçeğe yalvarıyorum, yalvarıyorum, esrar açığa çıksın, sınırsız güzellik açığa çıksın.

Yakar, sonsuzun yakarışımıyş gibi yakarmalı.

Bir an, debdebeye kapılarak o uca baktığım küçük bir an, görür gibiyim yaklaşan mutluluğu, haleyı seziyorum, tözünün hıncahınc, yaşayan güneşini.

Güvercin olup çırpınıyordu yürek, kızıl damlacıklar hâlinde akan kanatlarla, onun karanlık şekline.

Aynı anda korkuncu seziyor, işin boyutlarının nereye varacağını derin bir acıyla öngörüydüm.

Böylesi keskin kederlerle beklerken belirmişti güzelim esrik salınımı. Yeni bir insan dalgasının önündeydi, sadelikle yürürken üstünden başından inciler köpüğü akıyormuşçasına görkemli bir zarafet sergiliyordu. Saf güzellikti, ahenkti, uyumdu ve dengeydi, her şeyin farkındaydı.

Tanımsız tutkularla yan yana, yürürken ona dokunmak,

evrenin temeline dek açık kalbinden ömrümün en mutlu gecesini, bengisuyunu içmek bu dünyaya ait her türlü hayali anlamsızlaştırıyordu. Öylesine somuttu ve dünyasaldı ve sonsuzdu.

Abes yargılanma anında ve zaten kente daha gelmeden verilmiş ölüm kararımın sonra yitirdim sandığım şey, işte yalın acısını günlerce içimde taşıdığım bu denizdi. Kaybolmalar deniziydi. Önce kendim oluşumun bütün inceliklerini dokusunda yaşatarak tattırdı bana. Simge bedenlerinin bütün gizini, yarasını, coşkusunu sevdirdi. Coşkulandırdı, yaraladı, sarhoş etti. Ucu bucağı görünmeyen bir kristal kar tanesi gecenin sınırlarına yayılarak düşüncesine, anlamına, titreşimlerine yaramı sarıp, varlığının baş döndürücü uçurumuna aldı, kristal dokusunun, kanının kesitlerinde beni dolaştırdı, saydam ve siyah dipleri keşfetmemi sağladı.

Sonra her şey, garip bir duyarlılıkla değişen güçlere dönüştü. Toprak, gecenin bağrında hareketlenerek tohumlar fıskırttı, kenti boydan boya limon çiçekleri bürümüş ağaçlar, kökler, hep başkalaşan meyve ağaçları kapladı. Gökyüzünde dolunay başkalaştı, koskoca ve şişkin bir boyut aldı kütleli. Çok yakın, canlı ve parlaktı. Her şey edilgenliğe ve ruhlı oluşuma katılmıştı, kollarımdan diğer şeylere güçlü, hassas akımlar geçiyordu. Cığerlerimde ışık kafesleri eriyordu hızlıca yürürken.

Acımı elimle kavrayıp dinlendirebileceğim kadar kendime çıplak kalmıştım. Bütünüyle sahiptim kendime. Kayboluyordum. Onun gecesinde kesif yanıncıncıncı için artık rüyanın genişledikçe genişleyen kubbesi altında dışlanan herhangi bir varlık, hedef, devini kalmamıştı. Korku yüzünden tir tir titremiyordum. Artık metanetim kaybetmeksizin yol nereye götürürse gidebilirdim. Gecede, hep gecede.

Ardımda nasıl büyük bir boşluk bıraktığımı o engin alacakaranlığa dönüşüp görmemi sağlamak düşüncesiyle bütün rüyalarımın toplamının kubbesi bu rüyanın engin gecesine karışmıştı. Biri diğerinden ayırt edilemezce karışmış ve sarmaş dolaş olmuştu.

Çepeçevre melankoliyle, kargaşayla sarmalanmış hâlde beni

bir daha sarmalayana sesleniyordum:

Senin, saf hüznün hâlini, aşk kesiklerinle yürüyorum canım kaosum, dayanılmaz, dayanılmaz hüznün var.

Hıçkırıldım, ağladım o dayanılmazın anaforu küresinde.

Sakinleşiyor, başkalaşıyorum. O büyülü denize, o saf, o dingin ışık sularına dikkat kesiliyorum. Denize sarkan kayanın üzerinde kim bilir gizemin tecessüm etmiş birkaç biçimi olan genç insanları fark ettiğim yer burası. Anlatmayı beceremediğim mesafedeki bu garip şeylerin titreşimleri, pozisyonları, büyülemiştiler genç insanlar beni. Kelimeye gelmeyen etkiler bu coşkun sevgiyle ilgiliydi. Denize eğilirlerken gözlerinden savrulup duran beyaz alevler miydi bu aşkı dışarı vuran? Bilemiyorum.

Sanırım yol bu sonsuzda keşişmişti, düş görenin düşünüy, düş gören daha düşün yapısını, düzenini kavramadan evvel katetmiş bir meleğin değişik bir biçimiydi o.

Deniz birdenbire bütün saflığıyla dibimde belirlediği zaman kıyıda durmuş, sudaki kayalara bakınan aşkın saydam dokusunu görüyorum. Donakalmış ciğerleriyle denizler zamanına şiir yazıyordu. Beraberce sonsuzluğuna açıldığımız hiçliğe bakıp, düşte miyiz, anlamak için yaklaşıyorum. Gözlerinin ıslak parıltısı içine alıyor beni.

ÖLÜMSÜZ BİR GÜLÜMSEYİŞ 2

Kendine yeten akışıyla bütün evreni devindiren mutluluğu gördüm bir gece; güzelliğin bedeninden her çevreye sıırsıklam, sınırsız buğularla işliyordu.

Mevsimlerin iç içe burçlar misali sokaklarda dolaştığı dikdörtgen biçimli kentteydik. Güzel taşlara boğulmuş evlerin sokaklarını bir altın kumsalında kayıyormuşum hissiyle katederek devasa bir binaya adım atmıştım. Adım atar atmaz da yabancı bakışlardan örölü o duvar beni kuşatmıştı, belli belirsiz bedenlerde dalgalanan gözler mesafeyi tırmanırken ölümün çanları çalıyordu barbar seslerde.

Tedirginlik içinde, gürültülü kalabalığı yarıp ilerlemeye uğraşıyordum. (Yürünecek sakın bir mesafe var mıydı ki, her yerde varlardı.)

Mermer zeminin loş ışığında dehşetle yalpalayan adımlarımın hedefi belirsizdi ve darmadağındım, kaçıp gizlenebileceğim, onun varlığını temelinden hissedebileceğim bir kuytu arıyordum.

Bunca soğuk, yabancı çehrenin arasındaki ben, baş eğdiğim tek gerçeğe yalvarıyorum, yalvarıyorum, esrar açığa çıksın, sınırsız güzellik açığa çıksın, - yakar, sonsuzun yakarışımı gibi yakarmalı. (Ey ürperiş, şefkat, - ey hüzün, kendisinden kaçılmaz olan muhteşem gerçeklik! - varlığımın ışıklar saçan kimliği: ruhum.)

Bir an, yüreğimde filizlenen kurtuluş umuduyla o uca baktığım küçük bir an görür gibiyim yaklaşan mutluluğu, haleyi seziyorum, tözümün hıncahınç, yaşayan güneşini.

Güvercin olup çırpınıyordu kalbim, - sırça bir kaptan kabarcıklar hâlinde yükselen su gibiydi kanatlar - onun varlığının körpe aydınlığına. Ve seziyordum korkuncu, derin bir acıyla işin boyutlarının nereye varacağını öngörüydüm.

Böylesi keskin kederlerle beklerken belirmişti onun güzelim, esrik salınımı. Yeni bir insan dalgasının önündeydi,

sadelikle yürürken üstünden başından inciler köpüğü akı-

yormuşçasına görkemli bir zarafet sergiliyordu.

Saf güzelliği, uyumdu, ahenkti;

evrenin en gizli, en kendine has oluş kanunuydu; *inciydi*, oluşun, şiirin, sözcüğün ta kendisiydi aslında. Sınırlar açılıyordu ve sılanın sesi yankılanır gibiydi.

Attığı bir adım doğrulup ayağa kalkışımı benim ve yıkımla gelen ölümü aşır - ebediyen parıldamamı sağlayan ışığında - müziğin yasının, dilsiz parıltılı hatırlayışın içersinde yeniden doğuşun diliyle uyanışımı.

Her şeyin farkında olan dehası öylesine baş döndürücü bir sıcaklık yayıyordu ki, sarmaş dolaş yürürken ona dokunmak, evrenin temeline dek açık kalbinden ömrümün en mutlu gecelerini, bengisuyunu içmek bu dünyaya ait her türlü hayali anlamsızlaştırıyordu. Öylesine somuttu ama ele avuca sığmayan bir dünyeviliği vardı, sanki göğsün lirinden çıkan ezgiydi. Değişiminin sonsuzluğu içinde hiç değişmeyen sesinin sıcaklığı, benzersiz kokusu unutulur gibi değildi. İşte tanımsızdı her şeyi kuşatan o gülümseyiş, o tutku.

Abes yargılanma anımda - ben daha şehre gelmeden verilmiş olan ölüm kararımın ilan edilmesiyle sona eren - yitirdim sandığım ve yalın acısını günlerce içimde taşıdığım şey bu öte-lerden gelen güzelliği. Kaybolmalar deniziydi. Zira onu tekrar görmek için can attığım açıklıkta yolumu kesmişti büyülü suları, karşılaşmıştı mutlu dalgaları. Süt beyaz köpükler arasındaki nemli dokusuyla beni ıslatmaksızın sarmalayan bu deniz, onun yumuşak sessizlikteki akışının ışık çağıltısı hâlinde önüme serilen aleviydi.

Önce kendim oluşumun bütün inceliklerini dokusunda yaşatarak tattırdı bana. Simge bedenlerinin bütün gizini, yarasını, coşkusunu sevdirdi. Coşkulandırdı, yaraladı, sarhoş etti. Kanının saydam ve siyah yarlarında dolaştırdı. Sonra ucu bucağı görünmeyen bir kristal kar tanesi ışık demetleri hâlinde gecenin sınırlarına yayılarak büyüklüğüne, damllarına, buğusuna sardı bizi. Teselli verici bağrında cennetin mahmur rüzgarları esti, esti, esti. Kimi sırlar serpilip çiçeklendi içimde. Umulmadık bir

duyarlıkla kıpırdayan doğa tazelendi, berraklaştı. Değişen güçlerin şöleni kapladı görüntüyü: akışın kaynadığı toprak yoğun yeşil örtülere büründü. Bir dal eğildi diğer dalın titrek çiçeğine. Peş peşe tomurcuğa durmuştu gecenin örtüleri altında serpilen ağaçlar.

Garip yeşil kuşlar üşüşmüştü narin damarları seğirmekte olan limon çiçekleriyle bezenmiş bir ağaca, - her yönden nemli, tatlı bir huzur boşanıyordu.

Gökyüzünde dolunay başkalaşıyor, koskoca ve dolgun bir boyut alıyordu kütlesi. Çok yakın, canlı ve parlaktı, serin serin çiseliyordu yere ağaçların yeşil ve gümüş yapraklarından, yumuşak, sessiz pırıltılarla okşuyordu toprağı.

Her şey edilgenliğe ve ruhlu oluşuma katılmıştı, dünyaların kutsal nefesle dolu dönemeçlerine güçlü ve hassas akımlar geçiyordu parmaklarımdan. Yürürken yalınayak, billur kafesleri eriyordu göğsümde. İçimdeki ateşin ezgisi öyle sersemletmişti ki, acımı elimle kavrayıp dinlendirebileceğim kadar kendimi çıplak hissediyordum, çöl gibi büyüyen unutuşa rağmen dönüşmenin bilinciyle dolu bir uyanıklığın koruması altında, bakılamayanın, yalnızca sezilebilenin koruması altında ve bütünüyle kendime aittim. Başlangıcın sürü bilgeliğinden arınmış, hayatın ve ölümün manzaralarına açılan bu düzleme, ölümün akışla karşılıklı ilişkisi içersinde yaratılan bu düzleme adım adım inebilmiştim. İner inmez de aşına olanın kucaklayışına kavuşmuştum.

Ezici tutsaklığım sona mı ermişti! Ölümün zincirlerine sımsıkı vurulmuş olsam da kaçmak isteyen değildim, hayır. Onun eşsiz bilen yüzünde hayretle seyrediyordum yüzümü, doğmamış bir çocuk gibi. Şimdi asıl kendimleydim. Zira hatırlayışın huzurlu ezgisi çınlıyordu dört yanda ve benliğimin en derin noktasında.

Görmüyordum kendimi kayboluyordum, ey ölümsüz gülümseyiş! Ey dünyaların açılmış çehresi! Umutlarım yırtıcı gecenin öfke bulutlarında eriyerek yitip gitmek üzereyken seldin bana duyulmadık bir dilde; sakladın beni ürkünç darbelelerinden savaşın. Sözlerin çağlar gibiydi. Eski dünyanın doruk-

larından süzülen tertemiz kaynaklar ancak senin lisanınla boy ölçüşebilirdi. Her yanıma kaplamıştı sezgi dolu bir arzu. - Bu, tek ve biricik kucaklaşmaydı sevgiliyle! O gün bugündür hasat rüzgarlarıyla yanan kutsal bahçelerinde yalnız, aşkının acısıyla dolaştım durdum, derinlerden dalgalanıyordu ruhun müziği.

... Onun kendini adayış içinde daha bir yücelip enginleştiği gecede kesif yanıma inceldiği için artık benimle birlikte dışlanan herhangi bir varlık, hedef, devini kalmamıştı. Meşum seslerin çalılığındaki bölük pörçük görüntülerden ayırt edilmişti özü iyi olanlar. Serinkanlı bir ruhla karşılıyor, yüreğime bastırıyordum hepsini. - Korkmuyordum atıldım diye, o şefkatli dokunuştan ve okşayan sözlerden uzağa, tir tir titremiyordum - Yalnız, onlara can yükleyip şiirleştirdikçe kedere boğuluyordum da gitgide yabancılaşıyordu sesim. Ay uzanan solgun ellerimi yakalamıştı hâlbuki: yol nereye götürürse götürsün, metanetimi kaybetmek-sizin herhangi bir adı taşımaya ihtiyaç duymadan bile gidebilirdim.

Ardımda nasıl büyük bir boşluk bıraktığımı o engin alacakaranlığa dönüşüp görmemi sağlamak düşüncesiyle bütün rüyalarımın toplamının kubbesi bu rüyanın sonsuz gecesine karışmıştı. Sonsuzluk evrenin bütünlüğüne karışmıştı. Biri diğerinden ayırt edilemez biçimde karışmışlardı ve dıştan içe, içten dışa sirayet etmişlerdi birbirlerine. Üzüldüm, ağladım, çünkü ne ölümler gördüm dokunun kristal çeperlerinde, o dayanılmazın anaforu küresinde, - içli öyküler mırıldanan. Özünce diri, yabancı bir düzenin içindeydim, kanımın bir parıldayıp bir sönen rüya mekânına dönüştüğü uzamda, bir fırtınayla açılmıştı gözlerim o büyülerin denizlerinin saf ve dingin ışık sularına, güzelliğin engin maviliklerine.

Denize sarkan kayanın üzerinde gençliğin kutsal ateşinin tecessüm etmiş birkaç biçimi olan genç insanları fark ettiğim yer burasıydı. Bu garip, yeni duyarlıkların, bu ıslıl ıslıl varlıkların aşırı hassas titreşimleri, sessiz cıvıltıları, narin hareketleri ve beni allak bullak eden, kelimelere dökemediğim nice etkiler her yanıma kaplayan coşkunun ve gizemli sevgiyle ilgiliydi. Bana öyle